

భారతదేశ సర్వోన్నత న్యాయస్థానము
సివిల్ అప్పీలేట్ అధికార పరిధి
సివిల్ అప్పీల్ నం 966/2023
(SLP(C) No 5623/2022 నుండి ఉద్భవించింది)

నేషనల్ మెడికల్ కమిషన్ మరియు ఇతరులు

....అప్పీలుదారు(లు)

వర్రెస్

అన్నాసాహెబ్ చూడామాన్ పాటిల్

మెమోరియల్ మెడికల్ కాలేజ్ మరియు ఇతరులు

...

.ప్రతివాది(లు)

సహితముగా

సివిల్ అప్పీల్ నం 967/2023
(SLP(C) No 6345/2022 నుండి ఉద్భవించింది)

తీర్పు

డాక్టర్ ధనంజయ వై చంద్రచూడ్ ప్రధాన న్యాయమూర్తి

1. సెలవు మంజూరు చేయబడింది.
2. ఈ అప్పీళ్లు బొంబాయిలోని హైకోర్టు ఆఫ్ జ్యుడికేచర్ యొక్క ఔరంగాబాద్ బెంచ్ లోని డివిజన్ బెంచ్ 4 మార్చి 2022 నాటి తీర్పు నుండి ఉద్భవించాయి.
3. అన్నాసాహెబ్ చూడామాన్ పాటిల్ మెమోరియల్ మెడికల్ కాలేజ్ 1 1990లో స్థాపించబడింది, ఇది MBBS డిగ్రీ కోర్సు కోసం 100 సీట్ల వార్షిక ఇన్ టేక్ సామర్థ్యంతో డిజిటల్ సంతకంతో ధృవీకరించబడలేదు. సంజయ్ కుమార్ మెడికల్ కాలేజీకి అనుబంధంగా ఉన్న విశ్వవిద్యాలయం మంజూరు చేసిన MBBS డిగ్రీ ఇండియన్ మెడికల్ కౌన్సిల్ యాక్ట్ 1 “మెడికల్ కాలేజ్ ”లోని సెక్షన్ 11 కింద గుర్తించబడింది. 1997లో 100

సీట్లకు 1956. గుర్తింపు ప్రతి ఐదేళ్లకోసారి పునరుద్ధరించబడుతుంది. 2017-18 మరియు 2018-19 విద్యా సంవత్సరాలకు , మెడికల్ కాలేజీకి విద్యార్థులను చేర్చుకోవడానికి అనుమతి ఇవ్వలేదు. 30 నవంబర్ 2020న, మెడికల్ కాలేజీ 2021-22 విద్యా సంవత్సరం నుండి దాని ఇన్ టేక్ కెపాసిటీని 100 నుండి 150 సీట్లకు పెంచడానికి దరఖాస్తును సమర్పించింది. అదే సమయంలో , 2021లో గుర్తింపు పునరుద్ధరణ గడువు ముగిసింది. కోవిడ్-19 మహమ్మారి సమయంలో , అప్పీలుదారులు ఎటువంటి తనిఖీని నిర్వహించలేదు. 10 మే 2021న మెడికల్ కాలేజీ తరపున ఎలాంటి లోపాలు లేవని అఫిడవిట్ దాఖలు చేశారు. మొదటి అప్పీలుదారు యొక్క అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ మెడికల్ ఎడ్యుకేషన్ బోర్డ్ , దృష్టిలో ఉంచుకుని , కోవిడ్-19 మహమ్మారి ప్రారంభం 2016-17 అకడమిక్ సెషన్ లో ప్రవేశించిన విద్యార్థుల బ్యాచ్ కు 15 జూలై 2021న గుర్తింపును పునరుద్ధరించింది. గుర్తింపు కొనసాగింపు చట్టానికి లోబడి జరుగుతుందనే షరతుకు లోబడి , 2021-22 విద్యా సంవత్సరానికి గుర్తింపు పొందింది. మెడికల్ కాలేజీ సమర్పించిన దరఖాస్తు ప్రాసెస్ చేయబడింది మరియు 8/9 అక్టోబర్ 2021న ఇన్ టేక్ కెపాసిటీని 100 నుండి 150 సీట్లకు పెంచడం కోసం ఫిజికల్ ఇన్ స్పెక్షన్ జరిగింది. 16 నవంబర్ 2021న ఇన్ టేక్ కెపాసిటీ పెంపును ఆమోదించడం కోసం లెటర్ ఆఫ్ ఇంటెంట్ జారీ చేయబడింది , మెడికల్ కాలేజీ అంగీకార పత్రంతో పాటు అవసరమైన బాధ్యత మరియు పత్రాలను సమర్పించడానికి లోబడి ఉంది. మెడికల్ కాలేజీ 23 నవంబర్ 2021న అంగీకార పత్రంతో పాటు అవసరమైన పత్రాలు/అండర్ టేకింగ్ ను అందించింది. 25 నవంబర్ 2021న, 2021-22కి 100 నుండి 150 MBBS సీట్లకు ఇన్ టేక్ కెపాసిటీని పెంచడం కోసం మెడికల్ కాలేజీ సమర్పించిన దరఖాస్తు ఆమోదించబడిన అనుమతి లేఖ జారీ చేయబడింది. ఆకస్మిక తనిఖీ సమయంలో వైద్య కళాశాల కనీస ప్రమాణాలు పాటించడం లేదని తేలితే , అనుమతి లేఖను ఉపసంహరించుకుంటామనే నిర్దిష్ట షరతుకు ఇది లోబడి ఉంది.

4. ఈ మధ్యే, మెడికల్ కాలేజీ మౌలిక సదుపాయాలలో అవకతవకలు మరియు లోపాలపై కేంద్ర ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖకు కొన్ని ఫిర్యాదులు అందాయి. 14/15 జనవరి 2022న ఆకస్మిక భౌతిక తనిఖీని నిర్వహించడానికి ఇన్ స్పెక్టర్ల బృందం నియమించబడింది. తనిఖీ సమయంలో , అధ్యాపకులు, నివాసితులు మరియు క్లినికల్ మెటీరియల్ల స్థూల లోటు , ఇతర అంశాలతో పాటు , మదింపుదారులు కనుగొన్నారు. మదింపుదారు నివేదిక అందిన తర్వాత,
5. మెడికల్ కాలేజీ ఆర్టికల్ 226 కింద రిట్ పిటిషన్ ను ఏర్పాటు చేసింది . బాంబేలోని ఔరంగాబాద్ హైకోర్టు న్యాయస్థానం ముందు రాజ్యాంగం. 30 జనవరి 2022లోపు మెడికల్ కాలేజీని తనిఖీ చేయాలని అప్పీలుదారులను ఆదేశించడం ద్వారా పిటిషన్

పరిష్కరించబడింది మరియు 3 ఫిబ్రవరి 2022లోపు తుది నిర్ణయం తీసుకోవాలని ఆదేశించబడింది. ఈ విధంగా , పిటిషన్ 25 జనవరి 2022న పరిష్కరించబడింది. అప్పీలుదారులు కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేయకుండా , మొదటి విచారణ తేదీ. ఇది 29 జనవరి 2022న స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్ 2 దాఖలు చేయడానికి దారితీసింది. ఆ తర్వాత మెడికల్ కాలేజీ ద్వారా హైకోర్టు ఆర్డర్ ను సవరించడానికి ఒక దరఖాస్తు దాఖలు చేయబడింది. హైకోర్టు తన తీర్పును సవరించడానికి నిరాకరించడంతో , మెడికల్ కాలేజీ ఈ కోర్టు ముందు స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్లు 3ని ప్రవేశపెట్టింది. 14 ఫిబ్రవరి 2022 నాటి తీర్పు ద్వారా , ఈ కోర్టు 25 జనవరి 2022 మరియు 2 ఫిబ్రవరి 2022 నాటి తీర్పులను రద్దు చేసింది మరియు రిట్ పిటిషన్ ను హైకోర్టు ఫైల్ కు పునరుద్ధరించింది. అనంతరం అప్పీలుదారుల తరపున కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేశారు. డివిజన్ బెంచ్ , 2022 నాటి 4 2 SLP(C) No 1710 నాటి తీర్పు ద్వారా 3 SLP(C) Nos.2234-2235 of 2022 మార్చి 2022, రిట్ పిటిషన్ ను పాక్షికంగా అనుమతించింది. 50 MBBS సీట్లకు అనుమతి లేఖను ఎంత మేరకు ఉపసంహరించుకున్నారో 19 జనవరి 2022 నాటి అప్పీలుదారుల ఉత్తర్వును హైకోర్టు సమర్థించింది. అయితే, గుర్తింపు ఉపసంహరణ కోసం అప్పీలుదారులు ఎటువంటి చర్య తీసుకోనందున 2021-22కి 100 MBBS సీట్లకు విద్యార్థులను చేర్చుకోవడానికి మెడికల్ కాలేజీకి అర్హత ఉందని హైకోర్టు పేర్కొంది. ఈ విచారణలో ఈ కోర్టును తరలించినప్పుడు , 8 ఏప్రిల్ 2022న నోటీసు జారీ చేస్తూ ఆర్డర్ జారీ చేయబడింది. హైకోర్టు తీర్పు తర్వాత ఈ విషయాన్ని కోర్టుకు తెలియజేసింది. 15 జూలై 2021న మంజూరైన గుర్తింపు మరియు పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సులను ప్రారంభించడానికి మరియు / లేదా నిర్వహించడానికి అనుమతిని ఎందుకు ఉపసంహరించుకోకూడదనే దానికి కారణం చూపడానికి మెడికల్ కాలేజీకి 7 మార్చి 2022న కారణం చూపడానికి నోటీసు జారీ చేయబడింది. ఈలోగా, 14/15 జనవరి 2022న జరిపిన విచారణలో గుర్తించిన లోపాలను అనుసరించి అడ్మిషన్లను నిలిపివేయాలని మెడికల్ కాలేజీని ఆదేశించింది. ఈ కోర్టు పేరా 37లో ఉన్న అమలు చేయవలసిన ఉత్తర్వుల పై స్టే విధించింది అనగా, 2021-22 విద్యా సంవత్సరానికి 100 మంది MBBS విద్యార్థులను చేర్చుకోవడానికి మెడికల్ కాలేజీని అనుమతిస్తూ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుని స్టే చేసింది. జాతీయ వైద్య కమీషన్ మరియు మెడికల్ అసెస్మెంట్ & రేటింగ్ బోర్డ్ కు అవసరమైన నిబంధనలను పాటించడంలో ఏవైనా లోపాలు కొనసాగుతున్నాయో లేదో నిర్ధారించే ఉద్దేశ్యంతో రెండు నెలల వ్యవధిలో తాజా తనిఖీని నిర్వహించడానికి అనుమతి మంజూరు చేసింది.

6. ఈ కోర్టు ఆదేశాలకు అనుగుణంగా , 2021-22కి సంబంధించి మెడికల్ కాలేజీని 28/29 ఏప్రిల్ 2022న తనిఖీ చేశారు. తనిఖీ నివేదిక దృష్ట్యా , అప్పీలుదారులు 100 మంది విద్యార్థులను చేర్చుకోవడానికి మెడికల్ కాలేజీకి అనుమతి ఇచ్చారు.

7. ఈ న్యాయస్థానం ముందు ఉద్భవించిన స్థానం ఏమిటంటే , ఈ కోర్టు స్టే ఇచ్చినప్పటికీ , మెడికల్ కాలేజీ 2021కి విద్యార్థులను చేర్చుకోవడం కొనసాగించింది- అప్పీలుదారులు 100 మంది విద్యార్థులను చేర్చుకోవడానికి మెడికల్ కాలేజీని అనుమతించారు. 100 మంది విద్యార్థులను అడ్మిట్ చేసుకునేందుకు అనుమతి కోరుతూ లేదా ఆర్డర్లో మార్పు కోసం ఈ కోర్టు ముందు ఎలాంటి దరఖాస్తు తరలించబడలేదు.
8. అప్పీలుదారుల తరపున న్యాయవాది మిస్టర్ గౌరవ్ శర్మ మరియు మెడికల్ కాలేజీ తరపున సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ నిధేష్ గుప్తా వాదనలు విన్నాము.
9. రికార్డులో ఉంచబడిన సమాచారం వలన , ప్రారంభంలో నిర్వహించిన తనిఖీ సమయంలో తీవ్రమైన లోపాలు గుర్తించబడ్డాయి , ఫలితంగా 2021-22 విద్యా సంవత్సరానికి అప్పీలుదారులు అనుమతిని ఉపసంహరించుకున్నారు.
10. ఈ దశలో , దిగువ సంగ్రహించబడిన హైకోర్టు తీర్పులోని 34వ పేరా నుండి మినహాయించి, సేవ్ చేసి , కనుగొనబడిన నిర్దిష్ట లోపాలను వివరంగా పునశ్చరణ చేయవలసిన అవసరం లేదు:

“I. ఔట్-పేషెంట్లు మధ్యాహ్నం 2 గంటల నుండి 22 గంటల వరకు మాత్రమే ఉన్నారు మరియు ఇన్-పేషెంట్లు దాదాపు 39% (బెడ్ ఆక్యుపెన్సీ రేటు) మాత్రమే ఉన్నారు , అడ్మిట్ చేయబడిన రోగులు కూడా ఆరోగ్యంగా కనిపిస్తారు మరియు ఎటువంటి ముఖ్యమైన క్లినికల్ లక్షణాలు లేకుండా , చాలా మంది రోగులను సాయంత్రం 5 గంటల వరకు ఆసుపత్రి నుండి బయటకు పంపారు. శస్త్రచికిత్సలు లేవు మరియు ప్రసవాలు నిర్వహించబడలేదు. పరీక్ష రోజున ఆసుపత్రిలో మూడు ఎక్స్ రెలు , రెండు అల్ట్రాసౌండ్లు మాత్రమే చేశారు.

II. నర్సుల చార్టు బోర్డు లో తేదీ 16.01.2022 (14.01.2022న రికార్డ్ చేయబడింది) వరకు ముందస్తుగా నిర్వహించబడిన రోగులకు సంబంధించిన ముఖ్య సమాచారము మరియు చేయవలసిన చికిత్స సూచనలు కూడా వ్రాయబడి ఉన్నది.

III. 14.01.2022న చేరిన రోగులు నిజమైనవారు కాదు. వారు ఆరోగ్యంగా ఉన్నారు మరియు తప్పించుకునే సమాధానాలు ఇచ్చారు. చాలా మంది రోగుల కేసు రికార్డులు అందుబాటులో లేవు. అందుబాటులో ఉన్న రికార్డులలో చాలా మంది రోగులలో కేస్ హిస్టరీ మరియు చికిత్సపై ఏ డాక్టర్ లేదా కన్సల్టెంట్ సంతకం చేయలేదు. లక్షణాల స్వభావం ప్రవేశానికి అర్హత ఉన్నట్లు అనిపించలేదు. ఆర్థోపెడిక్ వార్డుల్లో మోకాళ్ల నొప్పులకు ఫిజియోథెరపీకి 'అడ్మిషన్లు' ఉండేవి. కేసు ఫైళ్లలో ప్రాథమిక మరియు ముఖ్యమైన పరిమాణాలు నమోదు చేయబడలేదు మరియు అసెస్సర్లు రికార్డుల వాస్తవికతను అనుమానించారు. రోగులు జ్వరం లేనట్లుగా ఉన్నారు మరియు ఫైళ్లలో జ్వరం యొక్క రికార్డు కనుగొనబడలేదు. కొన్ని ఫైళ్లలో ఉష్ణోగ్రత జనవరి 16 వరకు ముందుగానే నమోదు చేయబడింది; కాబట్టి చికిత్స కూడా జరిగింది జనవరి 16 వరకు ముందుగానే నిర్వహించబడుతుంది.

IV. సర్జికల్ వార్డులో డ్యూటీలో ఉన్న డాక్టర్ , డాక్టర్ స్వాతి పాటిల్ BHMS డిగ్రీని కలిగి ఉన్నారు మరియు ఆమె ఆసుపత్రిలో క్రమదపాకరించిన ఉద్యోగి కాదు.

V. పీడియాట్రిక్ వార్డులో 13 మంది రోగులు ఉన్నారు , వీరిలో 10 మందిని తనిఖీ రోజున 14.01.2022న చేర్చుకున్నారు. పిల్లలు బాగానే కనిపిస్తున్నారని , భోజనం చేస్తున్నారని అసెసర్లు అభిప్రాయపడ్డారు. నివేదించబడిన లక్షణాలు రికార్డులతో సరిపోలేదు. ఐవి ప్లూయిడ్స్ , మందులు ఇస్తున్నట్లు కేసు నమోదు చేసినప్పటికీ మందులు ఇవ్వలేదని పిల్లలు చెప్పారు. 5 గంటలకు మదింపుదారులు ఈ వార్డును తిరిగి సందర్శించినప్పుడు , 14.01.2022న చేరిన దాదాపు రోగులందరూ వార్డులో కనిపించలేదు. సాయంత్రం 5.00 గంటలకు ఆర్థోపెడిక్స్ వార్డులో ఫిజియోథెరపీ కోసం ఉదయం చేరిన రోగులెవరూ లేరు.

VI. మెడికల్ , సర్జికల్ , పీడియాట్రిక్ మరియు ఆర్థోపెడిక్ వార్డుల జనాభా గణన నివేదికలు మరింత తీవ్రమైన తప్పులను కలిగి ఉన్నాయి. రోజువారీ జనాభా గణన నివేదికలు పెన్సిల్ ఉపయోగించి నమోదు చేయబడ్డాయి. గత ఐదు రోజులలో ప్రసూతి మరియు గైనకాలజీ వార్డుల జనాభా గణన నివేదిక మూడు నుండి పదమూడు మధ్య కొత్త అడ్మిషన్లను కలిగి ఉంది. అయితే, 14.01.2022 న , 14.01.2022 ఉదయం 11.30 గంటలకు అడ్మిషన్ లిస్ట్ లో 1111111111, 6666666666 వంటి నంబర్లతో రోగుల సంప్రదింపు వివరాలు లేవు , సాయంత్రం 5 గంటల వరకు ఇప్పటికే 32 అడ్మిషన్లు ఉన్నాయి. ."

11. పై లోపాలతో నిమిత్తం లేకుండా, హైకోర్టు 50 మంది విద్యార్థులను చేర్చుకోవడానికి అనుమతిని ఉపసంహరించడాన్ని సమర్థిస్తూ , 100 మంది విద్యార్థుల అడ్మిషన్ ను కొనసాగించడానికి మెడికల్ కాలేజీని అనుమతించింది. ఈ ఉత్తర్వును ఈ కోర్టు 8 ఏప్రిల్ 2022న నిలిపివేసింది. 2021-22కి 100 మంది విద్యార్థులను అడ్మిట్ చేసుకోవడానికి మెడికల్ కాలేజీకి అనుమతినిస్తూ హైకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వును నిలిపివేసిన తర్వాత , అడ్మిషన్ ప్రక్రియను కొనసాగించడానికి మెడికల్ కాలేజీని ఏకపక్షంగా ఎంచుకోలేదు. ఇది స్పష్టంగా ఈ కోర్టు ఆదేశాలను ఉల్లంఘించడమే. మెడికల్ కాలేజీ కోర్టు ప్రక్రియను అధిగమించే ప్రయత్నం చేసింది. ఈ కోర్టు మధ్యంతర ఉత్తర్వును అనుసరించి జరిపిన తదుపరి తనిఖీ చట్టాన్ని పెద్దగా తీసుకునే అర్హత మెడికల్ కాలేజీకి లేదు. ఈ విధముగా మెడికల్ కాలేజీ కోర్టు యొక్క ఉత్తర్వును ధిక్కరించింది.

12. ప్రస్తుతం పరిస్థితి ఏమిటంటే , మెడికల్ కాలేజీకి జరిగిన తనిఖీ తర్వాత 100 మంది విద్యార్థులను చేర్చుకోవడానికి అనుమతించబడింది మరియు తదనుగుణంగా తదుపరి విద్యా సంవత్సరానికి 100 మంది విద్యార్థులను చేర్చుకుంది.

13. ఈ కోర్టు ఆమోదించిన స్టే ఆర్డర్ ను ఉల్లంఘించి 2021-22కి సంబంధించి 100 మంది విద్యార్థులకు అడ్మిషన్ కు సంబంధించి ఇప్పుడు మిగిలి ఉన్న సమస్య. ఒకవైపు, ఈ

దశలో విద్యార్థులు తమ అడ్మిషన్లకు ఆటంకం కలిగిస్తే వారు ఎదుర్కొనే పర్యవసానాలపై న్యాయస్థానానికి తగిన శ్రద్ధ ఉంది. అదేవిధంగా, న్యాయ ప్రక్రియ యొక్క పవిత్రతను గమనించాలి. కాబట్టి, ఆర్టికల్ 142 ప్రకారం అధికార పరిధిని అమలు చేయడంలో మేము పరిగణించబడుతున్నాము. రాజ్యాంగం ప్రకారం 2021-22లో 100 మంది విద్యార్థులకు మంజూరైన అడ్మిషన్లకు భంగం కలిగించరాదని, నాలుగు వారాల వ్యవధిలో రూ. 2.5 కోట్ల మొత్తాన్ని మెడికల్ కాలేజీ డిపాజిట్ చేయాలని షరతు విధించింది. ఈ మొత్తాన్ని న్యూ ఢిల్లీలోని ఆల్ ఇండియా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్సెస్లో జమ చేయాలి మరియు అప్పీలుదారులకు మరియు ఈ కోర్టు రిజిస్ట్రీకి రసీదు రుజువు పంపించాలి. నిరుపేద మరియు నిరుపేద రోగుల అవసరాలను తీర్చడానికి AIIMS డైరెక్టర్ విచక్షణతో డిపాజిట్ చేసిన మొత్తాన్ని వినియోగిస్తారు. పెనాల్టీ ద్వారా మెడికల్ కాలేజీ ద్వారా జమ చేయాలని నిర్దేశించబడిన మొత్తాన్ని ప్రస్తుత సంవత్సరం లేదా ఆ తర్వాత విద్యార్థుల నుండి ఏ విధంగానూ రికవరీ చేయరాదు.

14. విద్యార్థుల అడ్మిషన్లకు అంతరాయం కలగలేదు, ఎందువల్లన అనగా ప్రత్యేకించి మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం అందించిన జాబితా పరంగా సెంట్రల్ కౌన్సెలింగ్ ద్వారా ప్రవేశం పొందారు.

15. అప్పీళ్లు తదనుగుణంగా పరిష్కరించబడతాయి.

16. పెండింగ్లో ఉన్న దరఖాస్తు, ఏదైనా ఉంటే, అది పరిష్కరించబడుతుంది.

ప్రధాన న్యాయమూర్తి

[డాక్టర్ ధనంజయ వై చంద్రచూడ]

. .. న్యాయమూర్తి.

[పమిడిఘంటమ్ శ్రీ నరసింహ]

... న్యాయమూర్తి.

[జెబి పార్థివాలా]

న్యూఢిల్లీ; ఫిబ్రవరి 10, 2023